

läheisyyteen koskeva vtn Salmela-Järvisen ym. aloite päätettiin ¹⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Avustukset. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ²⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvioon merkittyä Maitopisarayhdistyksen avustusmäärärahaa yhteensä 1 000 000 mk lisäavustuksen myöntämiseksi Maitopisarayhdistyksen lastenhuoltotoiminnan ylläpitoon.

Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan 200 000 mk kertakaikkisena avustuksena Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Oulunkylässä avatulle ongelmalasten tarkkailu- ja hoitokodille.

Samoista käyttövaroista myönnettiin ⁴⁾, niitä ylittäen, 2 000 000 mk:n suuruinen avustus Helsingin diakonissalaitoksen ylläpitämään Pitäjänmäen tuberkuloottisten lasten lastenkodin toiminnan aiheuttaman tappion peittämiseen.

Kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 2 206 566: 30 mk Helsingin lastenruokinta toimikunnalle ilmaisen ruokinnan aiheuttamien keitto- ja jakelukustannusten peittämiseen ehdoin, että ruoka jaettiin toimikunnan ehdottamien tavoin sekä että ruoka-avustusta saaneet perheet toimikunnan toimesta ilmoitettiin huoltolautakunnan keskusavustuskortistoon. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ myöntää samoista käyttövaroistaan, niitä ylittäen Helsingin lastenruokintatoimikunnalle 1 888 830 mk edellä mainittujen kustannusten peittämiseen v. 1949 ehdoin, että ruoka jaettiin toimikunnan ehdottamalla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan 1 960 095 mk:n suuruisen avustuksen Hyvösen lastenkodin kertomusvuoden arvioidun tappion peittämiseen sekä sittemmin samoista käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 408 740 mk:n suuruisen lisäavustuksen Hyvösen lastenkodin henkilökunnan palkkojen korotuksesta kertomusvuonna aiheutuvan lisätappion peittämiseen.

G. W. ja M. Hyvösen rahastosta avustusta nauttivalle, testamenttilahjoituksen kaupungille tehneen kauppias G. W. Hyvösen sokealle sisarelle, rouva E. Koskiselle kaupungin myöntämä 2 500 mk:n suuruinen kuukausiavustus päätettiin ⁸⁾ korottaa 3 500 mk:aan v:n 1947 lokakuun 1 p:stä lukien.

7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Työnvälitystoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ perustaa tammikuun 1 p:stä 1949 lukien työnvälitystoimiston nuoriso-osastolle yhden 30 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan apulaispsykologin viran ja kolme 28 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa apulaisen virkaa.

Työnvälityslautakunnan ja sen toimiston v:n 1947 kaluston hankintamäärärahaa päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää 4 842 mk.

Työnvälityksen harjoittamisluvat. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle päätettiin antaa puoltavat lausunnot seuraavien yhdistysten anomuksista saada harjoittaa työnvälitystä:

Medicinarklubben Thorax yhdistyksen anomuksesta saada edelleen harjoittaa maksullista työnvälitystä jäsenilleen ¹¹⁾;

Työväen ohjelmapalvelu yhdistyksen anomuksesta saada maksullisesti välittää kotimaisia ja mahdollisesti myös ulkomaalaisia esittävän taiteen eri alojen työntekijöitä jäsenjärjestöjensä palvelukseen ¹¹⁾;

Kontorens platsförmedling yhdistyksen anomuksesta saada edelleen v:een 1952 harjoittaa maksutonta työnvälitystä jäsenilleen, kuitenkin ehdoin, että toimilupa käsittää pelkästään kaupparkeakoulututkinnon suorittaneiden ruotsinkielisten työnhakijain välittämisen ¹¹⁾;

Suomen muusikkojen liiton anomuksesta saada edelleenkin harjoittaa paikanvälitystä liittonsa jäsenille, jolloin paikansaajalta perittäisiin n. 2 % ensimmäisen kuukauden palkasta ¹²⁾;

¹⁾ Kvsto 6 p. lokak. 530 §. — ²⁾ S:n 16 p. kesäk. 354 § ja 27 p. lokak. 550 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 39 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. huhtik. 232 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 38 § ja 15 p. syysk. 467 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. jouluk. 631 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 40 § ja 12 p. toukok. 261 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. toukok. 291 §; ks. v:n 1947 kert. I osan s. 55. — ⁹⁾ Kvsto 25 p. elok. 412 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. tammik. 68 §. — ¹¹⁾ S:n 31 p. maalisk. 163 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. elok. 403 §.

Ekonomiyhdistyksen anomuksesta saada edelleen harjoittaa maksutonta työnvälitystä Ekonomiyhdistyksen, Kauppätieteidenkandidaattiyhdistyksen ja Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta nimisen yhdistyksen jäsenille ¹⁾;

Kulutusosuuskuntien keskusliiton anomuksesta saada edelleen maksutta välittää työntekijöitä jäsenosuuskaupoilleen ²⁾; sekä

Yleisen osuuskauppojen liiton anomuksesta saada edelleen viiden vuoden aikana tammikuun 1 p:stä 1949 lukien välittää maksutta jäsenosuuskaupoilleen toimihenkilöitä ja muita työntekijöitä kauppaliikkeisiin, kahviloihin ja tuotantolaitoksiin ²⁾.

Sitä vastoin kaupunginhallitus päätti ³⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, ettei se katsonut voivansa puoltaa Agrolologernas förening yhdistyksen anomusta saada harjoittaa maksullista työnvälitystä jäsenilleen.

Mitä tuli Yhteiskunnallisen korkeakoulun oppilaskunta nimisen yhdistyksen anomukseen saada harjoittaa työnvälitystä, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle ilmoittaa, että yhdistys oli peruuttanut anomuksensa.

Urheilu- ja retkeilymäärärahat. Seuraavia v:n 1947 urheilu- ja retkeilymäärärahoja päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: urheilu- ja retkeilylautakunnan palkkiomäärärahaa 11 300 mk sekä kansanpuistojen määrärahoja Eläinten osto 12 000 mk ja Korkeasaaren moottorivene 46 000 mk.

Kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Urheilukentät sisältyvää määrärahaa Pirttimäen retkeilymaja, uusi ulkokuone-rakennus päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää enintään 80 000 mk.

Kansanpuistojen liikenteen parantamista koskeva v:n Hakulisen ym. aloite päätettiin ⁷⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Hesperian urheilukenttä. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ merkitä v:n 1949 talousarvioon 1 000 000 mk:n suuruisen määrärahan Hesperian puiston pengerrystöiden suorittamista varten ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Jääkiekkoradan järjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ merkitä v:n 1949 talousarvioon 1 135 000 mk:n suuruisen määrärahan jääkiekkoradan järjestämistä varten Kallion kentän pikkukentälle ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Kansanhuoltomäärärahat. Seuraavia v:n 1947 kansanhuoltolautakunnan ja sen toimiston määrärahoja päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Vuokra 182 244 mk, Valaistus 7 316 mk, Siivoaminen 10 000 mk, Tarverahat 454 100 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 13 615 mk ja Ostokorttien jakelu 450 000 mk.

Työasiainlautakunta. Työasiainlautakunnan v:n 1947 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa, Lämpö ja Tarverahat päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää vastaavasti 1 067 354 mk, 20 000 mk ja 40 000 mk.

Asutuslautakunta. Merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi maatalousministeriön asutusasiainosaston ilmoitus, että ministeriössä on valmisteilla asutuslautakunnista annetun lain toimeenpanosta marraskuun 30 p:nä 1944 annetun asetuksen 6 §:ssä mainittu yhtenäinen, koko maata käsittävä ohjesääntö asutuslautakuntien ja asutusneuvojen noudatettavaksi, minkä vuoksi ministeriö ei ollut katsonut tarpeelliseksi vahvistaa kaupunginvaltuuston v. 1946 hyväksymiä ¹²⁾ Helsingin kaupungin asutuslautakunnan ja -neuvojan ohjesäännön muutoksia.

Muutteen päätöstään ¹³⁾ asutuslautakunnan palkkioista kaupunginvaltuusto päätti ¹⁴⁾, että asutuslautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille on suoritettava sama palkkio kokous-, arvioimis-, tarkastus- ja katselmuspäivää kohden kuin kaupunginhallituksen asettamien komiteain ja valiokuntain puheenjohtajille ja jäsenille maksetaan kokoukselta, kuitenkin vähintään maatalousministeriön vahvistama määrä.

Raittiusvalituslautakunnan muuttaminen raittiuslautakunnaksi. Helsingin sosiaalidemokraattinen raittiuspiirijärjestö ja Helsingin raittiusyhdistysten toimikunta olivat kaupunginvaltuustolle osoittamassaan kirjelmässä ehdottaneet, että Helsingin nykyisen

¹⁾ Kvsto 25 p. elok. 403 §. — ²⁾ S:n 15 p. jouluk. 619 §. — ³⁾ S:n 16 p. kesäk. 328 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. maalisk. 163 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 68 § ja 18 p. helmik. 116 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. elok. 434 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. lokak. 564 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. marrask. 581 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. lokak. 521 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. tammik. 68 § ja 18 p. helmik. 116 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. jouluk. 616 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 69. — ¹³⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 91. — ¹⁴⁾ Kvsto 25 p. elok. 418 §. —

raittiusvalistuslautakunnan tilalle asetettaisiin raittiuslautakunta, jonka tulisi noudattaa sosiaaliministeriön raittiuslautakuntia varten vahvistamaa ohjesääntöä. Esitystään järjestöt olivat perustelleet sillä, että nykyinen raittiusvalistuslautakunta ei vastaa niitä vaatimuksia, joita tämänlaiselle elimelle olisi asetettava Helsingin oloja silmälläpitäen. Raittiusvalistuslautakunnan annettua asiasta puoltavan lausuntonsa kaupunginhallitus oli omaksunut asiassa sellaisen kannan, että raittiusvalistuslautakunnan tehtäviä laajennettaisiin siten, että sen tehtäväksi annettaisiin lausunnon antaminen kaupunginhallitukselle väkijuomien myynti- ja anniskelupaikoista sekä esittänyt valtuustolle, että raittiusvalistuslautakunnan johtosäännön 1 §:ään tehtäisiin tätä tarkoittava muutos. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ kuitenkin palauttaa asian kaupunginhallitukseen huoltolautakunnan lausunnon hankkimista varten. Huomauttaen, että raittiuslautakuntatoiminta antaa parhaat tulokset vain sillä edellytyksellä, että raittiuslautakunnalle annetaan raittiusvalistuksen ja muiden siihen verrattavien raittiuspoliittisten tehtävien lisäksi myös riittävästi väkijuomapolitiittisia tehtäviä, huoltolautakunta oli sittemmin lausuntonaan esittänyt, että Helsinkiin päätettäisiin asettaa raittiuslautakunta raittiuslautakunnista ja raittiuspoliiseista huhtikuun 15 p:nä 1932 annetun asetuksen edellyttämällä tavalla sekä että näin asetettavalle raittiuslautakunnalle annettaisiin ne tehtävät, jotka on lueteltu sosiaaliministeriön hyväksymässä malliohjesäännössä raittiuslautakuntia varten, kuitenkin niin, että eräissä erikseen lueteltavissa tärkeimmiksi katsottavissa väkijuomapolitiittisissä kysymyksissä raittiuslautakunnan esitykset voitaisiin määrätä alistettavaksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Huoltolautakunnan lausunnon saatuaan kaupunginhallitus oli pyytänyt asiasta uuden lausunnon raittiusvalistuslautakunnalta, joka puolestaan ilmoitti ottaneensa huomioon huoltolautakunnan esittämät huomautukset malliohjesääntöä vastaan, mutta sen sijaan, että olisi ryhtynyt luettelemaan niitä väkijuomapolitiittisiä kysymyksiä, joissa lautakunnan esitykset olisi alistettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, lautakunta oli ehdotuksessaan raittiuslautakunnan ohjesäännöksi kokonaan poistanut ne malliohjesääntöjen kohdat, jotka olivat herättäneet epäilyksiä kaupunginhallituksen taholta ja saattaisivat aiheuttaa alistusvaatimuksen sen puolelta. Kaupunginhallituksen huomautettua, että ohjesäännön nimitys olisi muutettava johtosäännöksi sekä tehtyä lisäksi eräitä muutoksia lautakunnan ehdottamaan ohjesääntöluonnokseen kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ muuttaa kaupungin kunnallisen raittiusvalistuslautakunnan tammikuun 1 p:stä 1949 lukien raittiuslautakunnista huhtikuun 15 p:nä 1932 annetussa asetuksessa mainituksi kunnalliseksi raittiuslautakunnaksi sekä vahvistaa näin perustetulle raittiuslautakunnalle kaupunginhallituksen esityksen mukaisen johtosäännön.

Raittiusvalistuslautakunnan määrärahat. Raittiusvalistuslautakunnan v:n 1947 määrärahoja Palkkiot ja Tarverahat päätettiin ³⁾ sallia ylittää vastaavasti 8 500 mk ja 1 250 mk.

Kansan raittiusapu nimisen järjestön avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 50 000 mk:n suuruisen avustuksen Kansan raittiusapu nimiselle järjestölle sen työn tukemiseen helsinkiläisten keskuudessa.

Nuorisotoiminnan järjestäminen suurperheisten asuntotaloissa Mäkelänkadun 78—82:ssa. Helsingin perheasunnot oy:n Mäkelänkadun taloissa n:o 78—82 asuvia suurperheisiä edustava talon toimikunta oli jättänyt nuorisotyölautakunnalle esityksen, jossa pyydettiin kaupungin tukea ja toimenpiteitä mainituissa taloissa asuvien lasten ja nuorten erikoistoiminnan tehostamiseksi. Taloissa asui nimittäin 106 molempiin kieliryhmiin kuuluvaa lapsirikasta vähävaraista perhettä, joilla oli yhteensä n. 600 lasta. Talon lapsilla ja nuorilla ei ollut mahdollisuuksia viettää vapaa-aikaansa kasvatuksellisesti suotuisissa olosuhteissa. Perheiden asunnot olivat ahtaita ja ylikansoitettuja, urheilu- ja leikkikenttiä ei ollut lähetyvillä ja talojen pihat olivat aivan liian pienet. Naapurialueiden asukkaat olivatkin valittaneet tämän nuorisojoukon villiintymistä, ja ensimmäisiä nuorisorikollisuuden oireita oli jo ollut havaittavissa. Nuorisotyölautakunta olikin käsityksensä esittänyt, että oli välttämätöntä saada aikaan näissä taloissa samoin

¹⁾ Kvsto 31 p. maalisk. 189 §. — ²⁾ S:n 15 p. syysk. 475 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 166. — ³⁾ Kvsto 28 p. tammik. 68 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. kesäk. 317 §.

kuin vastaavanlaisilla alueilla muualla kaupungissa lasten ja nuorten järjestettyä vapaa-aikatoimintaa sekä tehnyt ehdotuksensa tällaisen toiminnan järjestämisestä. Toiminta oli lautakunnan mielestä hoidettava siten, että sitä johtamaan palkattaisiin ruotsin- ja suomenkielen taitoinen nuorisotyöohjaaja, joka vastaisi toiminnasta kokonaisuudessaan ja hoitaisi välittömästi poikien kerho- ja urheilutoiminnan, sekä hänen apulaisikseen tyttökerhotyön- ja askartelunohjaajat. Lisäksi olisi käytettävissä olevat, vapaat huoneistotilat, nimittäin kaksi askarteluhuonetta ja yksi kerhuhuone kunnostettava ja kalustettava sekä hankittava mm. urheilu- ja askarteluvälineitä sekä toimisto- ja askartelutarvikkeita. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾:

oikeuttaa nuorisotyölautakunnan huomioon ottaen, että mainitunlainen toiminta luonteeltaan kuuluu vapaille nuorisojärjestöille, väliaikaisesti järjestämään ja valvomaan lasten ja nuorison vapaa-aika- ja harrastelutoimintaa taloissa Mäkelänkatu 78—82, pitäen työtä suunniteltaessa ja tarpeen tullen jatkuvasti yhteyttä talon asukkaiden valitsemaan talon toimikuntaan sekä huolehtien siitä, että sanottu toiminta järjestetään erikseen kummallekin kieliryhmälle;

merkitä v:n 1949 talousarvioon 534 000 mk huoneistojen kunnostamista ja kalustamista varten oikeuttaen samalla nuorisotyölautakunnan käyttämään näitä varoja taroitukseen jo kertomusvuoden aikana; sekä

kehoittaa kaupunginhallitusta myöntämään kertomusvuoden käyttövaroistaan edellä hahmoitellusta toiminnasta aiheutuviin palkkoihin ja palkkioihin tarvittavat varat.

Leiri- ja retkeilyvälineiden lainavaraston perustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä v:n 1949 talousarvioon 750 000 mk:n suuruisen määrärahan leiri- ja retkeilyvälineiden lainavaraston perustamista varten nuorisotoimiston yhteyteen.

Nuorten askartelukeskukseen perustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ perustaa nuorten askartelukeskukseen 12 kaupunginosan kortteliin n:o 391 pystyttämällä sinne kaksi opetusministeriön lahjoittamaa ⁴⁾ parakkirakennusta ja myöntämällä rakennusten pystyttämistä, kunnostamista ja sisustamista varten 887 000 mk sekä luovuttamalla askartelukeskukseen nuorisotyölautakunnan hallintoon. Samalla valtuusto päätti merkitä 887 000 mk kertomusvuoden talousarvioon tehtävään muutokseen sekä oikeuttaa nuorisotyölautakunnan käyttämään sitä viipymättä.

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Kansakoulut. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että v:n 1949 alusta lukien järjestetään kaupungin kansakoulujen I luokkien oppilaiden korvien tutkiminen Lapinlahden kansakoulun hammaspoliklinikalla ja että tarkoitusta varten tarvittavat määrärahat on merkittävä v:n 1949 talousarvioon.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ myöntää ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajalle G. E. Cavoniukselle pyynnöstä eron virastaan kertomusvuoden syyskuun 30 p:stä lukien ja valitsi ⁷⁾ sittemmin täten avoimeksi tulleeseen tarkastajan virkaan filosofian maisteri H. A. Cavoniuksen. Kouluhallitus hyväksyi ⁸⁾ vaalin lokakuun 8 p:nä.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾:

että kaupungin kansakouluissa maksettavat tuntipalkkiot vahvistetaan lokakuun 1 p:stä 1947 lukien olemaan ala- ja yläkoulussa 173 mk, apukoulussa 200 mk sekä jatkokoulussa ja kerhotyössä 215 mk;

että nämä tuntipalkkiot sidotaan elinkustannusindeksiin vaihteleviksi samassa järjestyksessä kuin opettajille maksettavat kuukausipalkat; sekä

että johtajaopettajien johtajanpalkkiot vahvistetaan tammikuun 1 p:stä 1948 lukien siten, että peruspalkkiona maksetaan 13 500 mk ja lisäpalkkiona 675 mk luokkaa kohden vuodessa.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa kansakoulujen johtokunnat suorittamaan

¹⁾ Kvsto 30 p. kesäk. 382 §, 15 p. syysk. 476 § ja 6 p. lokak. 504 §. — ²⁾ S:n 27 p. lokak. 552 §. — ³⁾ S:n 21 p. huhtik. 231 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 171. — ⁵⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 357 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. kesäk. 371 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. syysk. 452 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. lokak. 535 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. helmik. 99 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. kesäk. 310 §.